Participatieplan Herontwikkeling Universiteitskwartier

Definitief concept ter bespreking in BO | 20 mei 2019

Opgesteld door Inbo, [redacted]

In opdracht van Stadsdeel Centrum

(Opmerkingen verwerkt uit bespreking 15/5 en mail van 17/5)

Inhoudsopgave

0. Samenvatting

1. Inleiding

2. Context
   2.1. Samenwerking stadsdeel Centrum en Universiteit van Amsterdam
   2.2. Vier trajecten: planvorming/participatie, (ver)bouw, communitybuilding en communicatie
   2.3. Toekomst binnenstad
   2.4. Aanpalende beleidsterreinen
   2.5. Samen maken we Amsterdam

3. Aanleiding: hart van UvA-gemeenschap, van waarde voor de stad

4. Participatie
   4.1. Belanghebbenden en belangstellenden
   4.2. Voorwaarden voor een succesvol participatieproces

5. Plan van aanpak
   5.1. In gesprek over Analyse & Uitgangspunten (juni – juli 2019)
   5.2. In gesprek tijdens 'de making of Masterplan' (augustus – oktober 2019)
   5.3 Inspraak over Strategisch Masterplan (vanaf oktober 2019)

6. Organisatie

0. Samenvatting

Met belanghebbenden en belangstellenden
De herontwikkeling van het Universiteitskwartier vindt plaats in samenspraak met bewoners, ondernemers en instellingen in (de nabijheid van) het gebied, studenten die er onderwijs krijgen, medewerkers van de Universiteit die er werken (de zogenoemde 'belanghebbenden') en anderen die zich geïnspireerd voelen om mee te denken over de toekomst van dit deel van de binnenstad (de zogenoemde 'belangstellenden').

Voor het gebied wordt een Strategisch Masterplan opgesteld. Het plan benoemt de huidige en toekomstige kwaliteiten en functies van het gebied en biedt een samenhangend ruimtelijk en programmatisch kader voor de herontwikkeling. Tevens zal dit plan aandacht besteden aan het (tijdelijk) beheer van het gebied.

In drie stappen
Het proces van samenspraak is uitgewerkt in onderhavig Participatieplan. In dit plan worden drie stappen onderscheiden:

1. In gesprek over analyse en uitgangspunten. Van belang is om eenzelfde startpunt te hebben in de planvorming en het participatieproces. Dit startpunt wordt gevonden door een gesprek over de analyse en uitgangspunten. Zo wordt duidelijk hoe iedereen aankijkt tegen de sterkte, zwakte, kansen en bedreigingen voor het gebied en wat dit – in algemene zin – voor uitgangspunten voor het toekomstige samenhangende plan oplevert.
2. In gesprek tijdens de 'making of Masterplan'. Normaliter trekken plannenmakers zich na zo'n eerste fase terug om het uit te werken in een plan. Veelal leidt dit tot een 'radiostilte' in de samenleving. Voor de herontwikkeling van het Universiteitskwartier wordt een andere aanpak gekozen. Namelijk door tijdens het (af)maken van het Strategisch Masterplan in gesprek te blijven over specifieke onderwerpen, plekken in het gebied, dilemma's en vragen. Hiermee worden de plannenmakers 'gevoed' en heeft het maatschappelijk gesprek de ruimte om op specifieke aspecten nader in te gaan.
   3. Inspraak over Masterplan.Najaar 2019 is inspraak op het Strategisch Masterplan voorzien. Tijdens de inspraakperiode is het van belang het contact met belanghebbenden te blijven onderhouden door middel van informatievoorziening en bijeenkomsten.

Succesvoorwaarden
Een goede wisselwerking tussen plannenmakers en samenleving vraagt om een aantal voorwaarden. Ook deze staan in het Participatieplan beschreven:

- Het Universiteitskwartier kent een lange voorgeschiedenis. Dit heeft, zeker bij enkele belanghebbenden in het gebied zelf, het vertrouwen geschaad. Het voorgestelde participatieproces is erop gericht om, stap voor stap, het vertrouwen daar waar haalbaar weer op te bouwen en daar waar reeds aanwezig te vast te houden. Belangrijkste voorwaarden hiervoor zijn het bieden van tijdige informatie en een duidelijk en navolgbaar proces.
- Het bieden van tijdige informatie klinkt vanzelfsprekend, maar vraagt van de plannenmakers een proactieve houding. Ook als er vertraging is, voortschrijdende inzichten zijn en/of discussiepunten zijn, vraagt dit om dit te delen met participanten.
- Een duidelijk en navolgbaar proces vraagt om spelregels, zodat iedereen (van plannenmaker tot belangstellende) weet waar hij/zij aan toe is, hoe het proces verloopt, aan welk planproduct gewerkt wordt en welke invloed hij/zij kan uitoefenen. In een kort en bondig protocol worden deze spelregels geformuleerd.

- Parallel aan de planvorming en het hierbij behorende participatieproces zullen er concrete bouw- en verbouwactiviteiten gaan plaats vinden. Tevens is het voornemen om een proces van communitybuilding in gang te zetten. Om participanten en andere belangstellenden overzicht te bieden, is communicatie een 'must'. In een communicatieplan van gemeente en een dito plan van de UvA zal vastgelegd moeten worden wat de kernboodschappen van de plannenmakers is, welke doelgroepen onderscheiden worden, welke boodschappen passen bij deze doelgroepen en welke middelen ingezet worden. Deze communicatieplannen moetener zijn, wanneer gestart wordt met het participatieproces.

Resultaten

Het participatieproces beoogt de volgende resultaten op te leveren:

- Inzicht (zowel bij de plannenmakers als de participanten)
- Gemeenschappelijk beeld van de kwaliteiten en functies (nu en in de toekomst)
- Draagvlak voor de uitgangspunten van de herontwikkeling en herinrichting
- Betrokkenheid
- Vertrouwen.

1. Inleiding

De herontwikkeling van het Universiteitskwartier zal plaats vinden in samenspraak met bewoners, ondernemers en instellingen in (de nabijheid van) het gebied, studenten die er onderwijs krijgen, medewerkers van de universiteit die er werken en anderen die zich geïnspireerd voelen om mee te denken over toekomst van dit deel van de binnenstad.

Hoe stadsdeel Centrum, de eerst verantwoordelijke voor het ruimtelijke plan- en besluitvormingsproces, deze samenspraak voor ogen ziet, wordt in dit Participatieplan uiteen gezet. Achtereenvolgens wordt stilgestaan (a) binnen welke context de ruimtelijke planvorming en het participatieproces plaatsvindt, (b) wat de rollen en verantwoordelijkheden zijn van respectievelijk stadsdeel Centrum en Universiteit van Amsterdam, (c) hoe het participatieproces in algemene zin benaderd wordt en (d) welke stappen gezet worden.

Dit Participatieplan schetst de contouren van de samenspraak, waarbij het zich vooralsnog beperkt tot wat in 2019 te voorzien is. Namelijk: de participatie rondom het eerste planproduct (Analyse & Uitgangspunten), het tweede planproduct (Strategisch Masterplan) en de periode die hiertussen zit ('Making of Masterplan'). De participatie moet samenhangend en continu zijn, daarom is gekozen voor een aanpak tot en met vaststelling van het Strategisch Masterplan.

2. Context

2.1 Samenwerking stadsdeel Centrum en Universiteit van Amsterdam

In maart 2018 zijn stadsdeel Centrum (namens gemeente Amsterdam) en de Universiteit van Amsterdam een samenwerking aangegaan voor de herontwikkeling van het Universiteitskwartier; het gebied tussen Oude Doelenstraat en Oude Hoogstraat (noord), Kloveniersburgwal en Amstel (oost), Oude Turfmarkt (zuid) en Grimburgwal en Oudezijds Voorburgwal (west).

Deze samenwerking richt zich op de herinrichting van de openbare ruimte, de herontwikkeling en verduurzaming van universiteitsgebouwen, logistiek en mobiliteit, beheer, communicatie en de fasering/planning van (ver)bouwactiviteiten. In de samenwerkingsovereenkomst is vastgelegd dat de gemeente en de universiteit hiervoor gezamenlijk een Strategisch Masterplan opstellen.

Beide partijen zien veel afhankelijkheden tussen de openbare ruimte, de gebouwen, de bereikbaarheid, de verduurzaming, de logistiek en het (tijdelijk) beheer. Tegelijkertijd hebben stadsdeel Centrum en Universiteit van Amsterdam specifieke verantwoordelijkheden:

- Stadsdeel Centrum is eindverantwoordelijk voor de integrale planvorming, het participatieproces rondom deze planvorming en het gemeentelijke besluitvormingsproces, met bijzondere aandacht voor de herinrichting en het beheer van openbare ruimte (waarvan enkele toegankelijke delen in eigendom van de Universiteit van Amsterdam zijn), het erfgoed, het verblijfsklimaat, de logistiek en de bereikbaarheid. Tevens is stadsdeel Centrum eindverantwoordelijk voor een goede wisselwerking tussen Universiteitskwartier en (discussies over en ontwikkelingen in) de aanpalende delen van de historische binnenstad.
- Universiteit van Amsterdam is eindverantwoordelijk voor het ontwerp, de herontwikkeling, verduurzaming en het beheer van de universiteitsgebouwen en de toegankelijke buitenruimten die het in eigendom heeft alsmede voor het betrekken van voor haar planvorming relevante interne en externe belanghebbenden bij deze ontwikkelingen/projecten.

2.2 Vier trajecten: planvorming/participatie, (ver)bouw, communitybuilding en communicatie

Stadsdeel Centrum en Universiteit van Amsterdam onderscheiden binnen hun samenwerking vier trajecten:

- Planvorming en participatie: om zo'n groot gebied als het Universiteitskwartier in herontwikkeling te brengen, is een integrale visie op de leefbaarheid, kwaliteit en toekomst nodig. Hiervoor worden in eerste instantie Uitgangspunten (en een analyse) opgesteld, om deze vervolgens te concretiseren naar een Strategisch Masterplan en – voor specifieke onderdelen van het gebied – deelplannen (voor gebouwen en openbare ruimte). Voor al deze ruimtelijke planproducten – i.c. Uitgangspunten Universiteitskwartier, Strategisch Masterplan Universiteitskwartier en plannen deelgebieden Universiteitskwartier – zal de kennis en betrokkenheid van belanghebbenden en belangstellenden georganiseerd worden (zogenoemde planparticipatie).
- (Ver)bouw: op en rond het Universiteitskwartier wordt gewoond en gewerkt. Dit vraagt om een zorgvuldige en tijdige afstemming van enerzijds de (ver)bouwactiviteiten en bouwlogistiek (gebouwen en later ook de openbare ruimte), anderzijds de bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie (BLVC). Wat de (ver)bouw en bouwlogistiek nog eens extra ingewikkeld maakt, is de ligging van het Universiteitskwartier (midden in de binnenstad) en de kwetsbaarheid van onderdelen (zoals: kademuren en bruggen die waarschijnlijk, evenals andere kademuren en bruggen in de binnenstad, te kampen hebben met achterstallig onderhoud). Tezamen vraagt dit om een BLVC-kader dat voor het hele gebied de basis vormt, hanteerbaar is voor gemeente, universiteit en bewoners en op projectniveau aangepast kan worden om afgestemd te kunnen worden op de project- en omgevingspecifieke aspecten..
- Communitybuilding: op en rond het Universiteitskwartier vinden nu al initiatieven, die hun inspiratie ontlenen aan het gebied en van betekenis (kunnen) zijn voor de toekomst van het gebied. Denk bijvoorbeeld aan 'Commoning in en rond de UvA' (studenten en docenten uit diverse vakgebieden en groepen van de UvA die zich groeperen rondom gemeenschappelijke opgaven) of aan 'VOX-POP' (de creatieve broedplaats van de Faculteit der Geesteswetenschappen). Deze maatschappelijk georiënteerde initiatieven staan los of losser van de planvorming, maar kunnen eigen kleur en invulling geven aan de gebiedsontwikkeling. Het zijn deze initiatieven, tegenwoordig ook wel 'commons' genoemd, die de Universiteit van Amsterdam en stadsdeel Centrum ertoe gebracht hebben om te verkennen hoe, buiten de ruimtelijke planvorming om, studenten en medewerkers van de UvA, bewoners, ondernemers, instellingen op en rond het Universiteitskwartier en mogelijk ook anderen een eigen bijdrage kunnen leveren aan de kwaliteit, kernwaarden, betrokkenheid en gebiedsactivatie van het Universiteitskwartier.
- Communicatie: om belanghebbenden en andere belangstellenden in de gelegenheid te stellen mee te denken over de herontwikkeling van het Universiteitskwartier en/of hen te informeren over de voortgang van planvorming, besluitvorming en feitelijke herontwikkeling zullen stadsdeel Centrum en de UvA in onderlinge afstemming ieder een communicatieplan opstellen. Deze communicatie is, zoals gesteld, gericht op het bieden van informatie, maar zeker ook om degenen die zich hiertoe aangesproken voelen, te attenderen op hoe men betrokken kan zijn bij de planvorming (en mogelijk ook bij andere activiteiten op en voor het gebied). In de communicatieplannen wordt nader uiteengezet welke kernwaarden uitgedragen gaan worden – in alle trajecten –, welke doelgroepen voorzien zijn en hoe deze doelgroepen het best benaderd kunnen worden in de communicatie (middelen en strategie).
  Aan de hand van de Factor C-systematiek wordt de gemeentelijke kernboodschap voor het Universiteitskwartier opgesteld. De UvA wordt hiervoor uitgenodigd om tot een gezamenlijk kernboodschap te komen.

Vastgestelde wederzijdse communicatieplannen zijn voorwaarde voor het aangaan van een helder participatieproces.

Punt van aandacht zijn de communicatie-uitingen – bijvoorbeeld via website en UvA app – die al ontwikkeld zijn. De voortschrijdende inzichten over het proces (eerst Analyse & Uitgangspunten, dan Strategisch Masterplan) en de status van het masterplan (integrale visie op toekomst, inclusief uitgangspunten stadsdeel) zijn nog niet in deze communicatie-uitingen verwerkt.

Stadsdeel Centrum en Universiteit van Amsterdam zien een wisselwerking tussen de vier trajecten, al is het alleen maar omdat zowel de planvorming, de (ver)bouwactiviteiten, de communitybuilding en de communicatie betrekking en impact hebben op hetzelfde gebied. Toch proberen beide partijen zoveel als mogelijk de vier trajecten van elkaar te onderscheiden, met name om zo duidelijkheid te bieden naar belanghebbenden en andere belangstellenden. De verwachting is immers dat sommigen zich meer aangesproken voelen om betrokken te worden bij de ruimtelijke planvorming, terwijl anderen meer geïnspireerd zijn om zich aan te sluiten bij een common en/of gebiedsactiviteit. Het traject rondom de (ver)bouw heeft sowieso een specifieke doelgroep, namelijk degenen de het effect van bouwactiviteiten en de bouwlogistiek (kunnen) ervaren.

Ook in de volgorde van trajecten maken stadsdeel Centrum en Universiteit van Amsterdam een onderscheid. Gestart wordt met de planvorming, de uitwerking van de nodige BLVC-plannen en de communicatie. De start van het traject van communitybuilding volgt nadat deze drie begonnen zijn.

2.2 Toekomst binnenstad

Het college van B&W van Amsterdam heeft, mede namens het Dagelijks Bestuur van stadsdeel Centrum, op 26 februari 2019 een brief uitgebracht waarbinnen het de start van een toekomstvisie op de binnenstad aankondigt. Aanleiding voor deze toekomstvisie is enerzijds de constatering dat de binnenstad uniek is en daarom gekoesterd en gewaardeerd moet worden, anderzijds zich ongewenste ontwikkelingen voltrekken die niet alleen maar beantwoord kunnen worden met korte en middellange termijnmaatregelen, maar vragen om een breed gedragen visie op wat voor binnenstad wij willen zijn. Hiervoor worden diverse stappen de komende tijd gezet, waaronder een open atelier voor alle Amsterdammers, maar ook de verkenning van bestuurlijke stappen rondom uiteenlopende opgaven (denk aan: winkels, horeca, parkeren, duurzaamheid, mobiliteit, et cetera).

De planvorming voor het Universiteitskwartier zal rekening moeten houden met het debat over en de visie op de toekomst van de binnenstad, bijvoorbeeld waar het om randvoorwaardelijke ontwikkelingen betreft, zoals de bereikbaarheid en het parkeren. Tegelijkertijd stellen stadsdeel Centrum en Universiteit van Amsterdam vast dat de planvorming voor het Universiteitskwartier een zelfstandig traject is en niet aangehouden hoeft te worden totdat de toekomstvisie voor de gehele binnenstad is uitgekristalliseerd. Argument om, parallel aan de discussies over de toekomst van de binnenstad en uiteraard met een open mind hiernaar, door te gaan met de planvorming voor het Universiteitskwartier is omdat met de belangrijkste uitgangspunten voor het Universiteitskwartier juist aangesloten op wat voor sfeer en kwaliteit men wil in dit deel van de binnenstad: ingetogen, reflectief, rustig, groen, prioriteit aan de voetganger en de fietser en een evenwicht tussen erfgoed en vernieuwing.

2.3 Aanpalende beleidstrajecten

Kan de planvorming rondom het Universiteitskwartier niet geheel los gezien worden van het opstellen van een toekomstvisie voor de binnenstad, hetzelfde geldt voor enkele andere

gemeentelijke beleidskaders die er al zijn of in voorbereiding zijn. Voorafgaand aan de aankomende participatie, zal precies in beeld gebracht zijn welke overige beleidskaders van invloed (kunnen) zijn op het planvormingsproces. Denk dan bijvoorbeeld aan:

- Aanpak overlast binnenstad: korte en middellange termijnmaatregelen ter bestrijding grootste overlast.
- Agenda Amsterdam Autoluw: vier pijlers die ervoor moeten zorgen dat het verkeer en de openbare ruimte in de stad beter aansluiten bij een autoluwe (binnen)stad, te weten: schoon en gedeeld vervoer, meer ruimte (voor voetgangers, fietsers, openbaar vervoer, groen en ruimte voor ontspanning), minder parkeerplaatsen, maatwerk en vernieuwende handhaving.
- Beleidskader Verkeersnetten: de belangrijkste routes voor voetganger, fiets, openbaar vervoer en auto, welk doel deze routes hebben (waaronder hoofdroute fiets in Vendelstraat) en aan welke kwaliteitseisen moeten worden voldaan.
- Groot onderhoud bruggen en kades: onderzoek naar en binnenkort nadere maatregelen ten behoeve van het onderhoud van bruggen en kades.
- Klimaatakkoord Centrum: een routekaart voor de stad en stadsdelen, waarlangs ambities als verlaging CO_2 uitstoot met 70% in 12 jaar en klimaatneutraliteit gerealiseerd kunnen gaan worden. De ambitie is er om ook op het Universiteitskwartier, in het kader van het Klimaatakkoord, een pilot te starten.
- Nota Varen/Verordening op het binnenwater: maatregelen gericht op de leefbaarheid, de vlotte en veilige doorvaart en de kwaliteit van de grachten als historisch erfgoed, mede als reactie op de groei van het aantal bezoekers en inwoners en de impact ervan op het water. In deel 2 van deze nota wordt uitgebreider ingegaan op onder meer de op- en afstapplaatsen, ligplaatsen, het goederen vervoer over water.
- Waardering historische en monumentale gebouwen in het Universiteitskwartier.

2.4 Samen maken we Amsterdam

In het coalitieakkoord 'Een nieuwe lente en een nieuw geluid' geeft het gemeentebestuur zichzelf de opdracht om de relatie tussen burgers, ondernemers en het stadsbestuur te verbeteren. Belangrijkste redenen hiervoor zijn: het vergroten van zeggenschap en betrokkenheid, het stimuleren van initiatieven, het (gebieds)specifiek maken van beleid en de overtuiging dat co-creatie tot betere keuzes leidt. Of zoals het coalitieakkoord stelt: "(…) Bewoners hebben net zulke goede, zo niet betere, ideeën als het stadsbestuur."

Voor de herontwikkeling van het Universiteitskwartier ligt hier de uitdaging en, terugkijkend op de soms moeizame afstemming in de afgelopen jaren, ook een verantwoordelijkheid om de uitwisseling van ideeën tussen bewoners, ondernemers, instellingen en gemeente beter te gaan organiseren. Zoals gesteld in paragraaf 1.3 gebeurt dit onder meer via communitybuilding. Onderhavig participatieplan is gericht op een goede verstandhouding tussen stad en plannenmakers rondom de ruimtelijke planvorming.

3 Aanleiding: hart van de UvA-gemeenschap, van waarde voor de stad

Sinds 1998 brengt de Universiteit van Amsterdam onderwijs- en onderzoeksactiviteiten die aan elkaar verwant zijn en zo'n 85 panden verdeeld over de stad, samen. Drie van dergelijke gebieden behoren inmiddels tot het dna van Amsterdam: het Amsterdam UMC-gebied (voorheen: AMC genoemd) met geneeskunde, Amsterdam Science Park met exacte wetenschappen en het Roeterseiland met gamma-wetenschappen. Het Universiteitskwartier vormt het sluitstuk in deze bundeling van activiteiten.

Midden in de historische binnenstad van Amsterdam, op de geboortegrond van de Universiteit van Amsterdam, komen in het Universiteitskwartier de Faculteit Geesteswetenschappen, het bestuur en de staf van de UvA, de aula, bijzondere voorzieningen (zoals: Agnietenkapel, Allard Piersonmuseum, afdeling Bijzondere Collecties, Academische Club, Universiteitstheater en Spui 25), Venture Lab en een nieuw studiecentrum annex bibliotheek.

Met deze bijzondere combinatie van voorzieningen blijft de Universiteit van Amsterdam niet alleen prominent en zichtbaar aanwezig in de historische binnenstad van Amsterdam, maar wil de universiteit ook iets uitzonderlijks toevoegen aan de binnenstad. Namelijk een omgeving in de luwte van de binnenstad. Waar rust en reflectie domineren. Maar dat tegelijkertijd door het onderwijs, het onderzoek, ceremoniële activiteiten en het actief uitwisselen van kennis vanuit de Geesteswetenschappen (zoals filosofie, geschiedenis, Europese studies en religiewetenschappen, kunst- en cultuurwetenschappen, literatuur-en taalwetenschap, mediastudies, neerlandistiek en moderne vreemde talen en culturen) met de samenleving midden in de stad staat.

Het gemeentebestuur van Amsterdam hecht grote waarde aan het feit dat de Universiteit van Amsterdam zo prominent en actief aanwezig blijft in de historische binnenstad en bereid is te investeren in de kwaliteit, het leefklimaat, de openbaarheid, het lokale en tegelijkertijd internationale karakter van het Universiteitskwartier. De Universiteit van Amsterdam, met zijn eeuwenlange roots in de binnenstad en zijn vooraanstaande positie in de wereld, levert zo een substantiële bijdrage aan het herstellen van de functiebalans in de binnenstad, aan werkgelegenheid, aan kennisontwikkeling, debat en persoonlijke ontmoetingen. Het onderwijs en het onderzoek vanuit de Faculteit der Geesteswetenschappen versterkt de identiteit en sfeer van de Amsterdamse binnenstad.

4 Participatie

4.1 Belanghebbenden en belangstellenden

Het Universiteitskwartier zal een bijna teruggetrokken en toegewijde omgeving in de luwte van de historische binnenstad worden. Maar tegelijkertijd ook een omgeving die – in de uitwisseling van onderwijs, ontmoeting en onderzoek – continu in verbinding wil staan met de samenleving en de toekomst.

Zo'n opgave kan niet alleen van achter de tekentafel of in vergaderzalen bedacht worden. Dat vraagt juist om de inbreng vanuit de samenleving. In ieder geval van belanghebbenden; de bewoners, ondernemers en instellingen in en rondom het Universiteitskwartier en de studenten en medewerkers van de Universiteit van Amsterdam die er onderwijs krijgen of werken. Maar bij voorkeur ook van anderen die, letterlijk en figuurlijk, iets verder af staan van het Universiteitskwartier, maar zich even zozeer aangesproken voelen door de aanstaande herontwikkeling van dit deel van de binnenstad.

Deze belanghebbenden en belangstellenden worden uitgenodigd hun ervaringen, wensen, zorgen, ideeën en mogelijk zelfs concrete initiatieven te delen met de initiatiefnemers van de herontwikkeling; stadsdeel Centrum en Universiteit van Amsterdam.
Door een onderscheid te maken tussen belanghebbenden en belangstellenden kunnen voorstellen van participanten nader geduid worden. Immers de betrokkenheid en de mate van invloed die belanghebbenden hebben en willen hebben, zal verschillen van degenen die – letterlijk en figuurlijk

– op meer afstand van het gebied staan. Voor het duiden van inbreng in het participatieproces is het goed om met deze 'kringen van betrokkenheid en invloed' rekening te houden.

Participatie tot nu toe
In de afgelopen jaren is er door partijen uitgebreid geïnvesteerd in relatie beheer met bewonersvereniging VOLBG, heeft de UvA veel tussentijds contact met bewoners, ondernemers en belangengroepen onderhouden en zijn er diverse informatie bijeenkomsten georganiseerd over de stand van zaken van ontwikkelingen in het Universiteitskwartier (de UB, studentenhuisvesting en Allar Piersonmuseum, de raadpleging van de academische gemeenschap ove de UB) en ook wisten bewoners de gemeente goed te vinden voor klachten, vragen en ideeën. Specifiek voor het Masterplan hebben in 2018 op 5 maart, 23 mei, 4 juni en 10 september participatiebijeenkomsten plaatsgevonden, waarbij de Universiteit van Amsterdam, stedenbouwkundig bureau West8 en de gemeente Amsterdam samen optrokken. In deze bijeenkomsten is inbreng van diverse belanghebbenden opgehaald en zijn uitwerkingen door West8 gepresenteerd.
Gemeente Amsterdam is van mening dat deze participatiebijeenkomsten nog niet tot het gewenste draagvlak voor de veranderingen en inzicht in het proces hebben geleid. De reikwijdte van de participatie was daarnaast een aandachtspunt, omdat ondanks de gerichte inzet van gemeente en UvA nog niet alle belanghebbenden en belangstellenden in het Universiteitskwartier in voldoende mate zijn aangehaakt. Doelstelling is dan ook het draagvlak en de reikwijdte in de aankomende participatie te vergroten.

4.2 Voorwaarden voor een succesvol participatieproces
Een succesvol participatieproces – in de zin dat participanten naar hun tevredenheid ervaringen, wensen, zorgen, ideeën en mogelijk zelfs initiatieven hebben kunnen inbrengen en het uiteindelijk plan hier herkenbaar door verrijkt is –, moet aan een aantal voorwaarden voldoen. Deze voorwaarden zijn:

- Vertrouwen: aan de planontwikkeling voor het Universiteitsterrein is een langdurige tijd vooraf gegaan. Voor sommigen zelfs zo'n kleine 20 jaar. Deze voorgeschiedenis kan niet zomaar uitgevlakt worden. Tegelijkertijd moet de fase waarin het Universiteitskwartier nu verkeert, ook een nieuwe kans krijgen. Vertrouwen moet, stap voor stap, opgebouwd en/of onderhouden worden. Belangrijke voorwaarden hiervoor zijn: inzicht hebben in voorgeschiedenis, er begrip voor hebben dat sommigen deze voorgeschiedenis meedragen in het aanstaande participatieproces, maar vooral ook zorgen dat het aanstaande participatieproces transparant verloopt, onderwerpen in de context plaats en gericht is op een integrale herontwikkeling.
- Verandering roept onzekerheid op: het Universiteitskwartier zal ten opzichte van de huidige situatie veranderen, waarbij sommige veranderingen nu al duidelijk zijn, andere veranderingen pas na verloop van tijd duidelijk worden. Zo'n proces roept, zeker voor belanghebbenden die in het gebied wonen en/of werken, per definitie onzekerheid op. Tegelijkertijd voltrekken zich in de directe omgeving van het Universiteitskwartier ontwikkelingen die ook aanleiding geven voor veranderingen. En ook hiervoor geldt dat een deel van deze veranderingen al te voorzien zijn, andere zich nog moeten uitkristalliseren. Van belang is om deze onzekerheden te onderkennen, begrip te hebben als dit onzekerheid oproept en vooral tussen initiatiefnemers en samenleving te bespreken hoe met onzekerheden omgegaan moet worden. Soms is het onderkennen ervan al voldoende, soms helpt het om procesafspraken te maken: hoe en wanneer is er duidelijkheid te verwachten?

- Informatie: het klinkt zo vanzelfsprekend, maar de Utrechtse Ruimtemakers – een zwerm van mensen, initiatieven en collectieven die actief betrokken zijn of willen worden bij de ruimtelijke ontwikkeling van Utrecht – stelt in hun aanpak vast dat een participatieproces alleen kan werken als participanten over dezelfde informatie beschikken als de plannenmakers. In de praktijk blijkt dit vaak onvoldoende het geval te zijn, waardoor participanten ofwel 'achter de feiten aanlopen' ofwel de indruk hebben dat er informatie achter gehouden wordt. Beide situaties zorgen voor (een gevoel van) ongelijkwaardigheid en afstand. Overigens blijkt vaak helemaal geen sprake te zijn van het bewust achterhouden van informatie, maar gaan plannenmakers – die vaak al langer en dieper in de materie zitten – er vanuit dat informatie 'wel bekend zal zijn' of zijn zij zo verwikkeld in interne processen, dat het actief uitwisselen van informatie op een tweede plan komt. Voorwaarde is dat informatie tijdig gedeeld wordt, dat deze informatie goed toegankelijk is en zo nodig ook toegelicht wordt. Wat dit betreft zijn de vier bijeenkomsten die het afgelopen jaar georganiseerd zijn een goede aanloop. Tijdens deze bijeenkomsten is informatie gegeven over de ambities van de Universiteit van Amsterdam en is met belanghebbenden verkend wat hun prioriteiten zijn, waar hun zorgen liggen en welke verwachtingen er zijn. Zo zijn er voorbeelden die bijvoorbeeld in de vorm van 'hoorcolleges' of andere manieren van kennisoverdracht actief inzetten op het uitwisselen van informatie. Voorwaarde voor het aanstaande participatieproces rondom het Universiteitskwartier is dan ook om te zorgen voor een tijdige, actieve en toegankelijke kennisoverdracht, bij voorkeur via uiteenlopende manieren, zoals: website, informatiebijeenkomsten, 'hoorcolleges', werkbezoeken, et cetera.

  Succesvoorwaarden samengevat
  - Vertrouwen: inzicht hebben in voorgeschiedenis, zorgen voor transparant proces
  - Onzekerheid door verandering: hiervoor oog en begrip hebben
  - Informatie: het tijdig, compleet, bereikbaar en zo nodig toelichten van informatie
  - Duidelijkheid: aan de hand van een procesprotocol vooraf inzichtelijk maken wat de planning is, hoe omgegaan wordt met onvoorziene omstandigheden, aan welke planproducten gewerkt wordt en wat de status ervan is, hoe en welke invloed participanten wanneer kunnen uitoefenen, wie de plannenmakers zijn en hoe zij te bereiken zijn
  - Kernwaarden: streven naar gemeenschappelijke visie op wat het Universiteitskwartier moet zijn.

- Duidelijk en navolgbaar: de herontwikkeling van het Universiteitskwartier is een complex en meerjarig proces. Complex omdat er midden in de binnenstad, in een hoog gewaardeerde historische context en een fijnmazig stedelijk weefsel, gebouwd en verbouwd gaat worden. Complex omdat het Universiteitskwartier onderdeel maakt van de binnenstad, waar zich ook de nodige veranderingen gaan voltrekken. Complex omdat het plaats vindt in een bestaande omgeving, waar gewoond en gewerkt wordt. En langdurig omdat het alleen al om een omvangrijke opgave gaat. Zo'n context vraagt om een duidelijk en voor iedereen navolgbaar participatieproces. Om deze duidelijkheid te scheppen zal, op basis van onderhavig Participatieplan, een kort en bondig procesprotocol opgesteld worden. Dit procesprotocol geeft het waarom van de herontwikkeling aan, de te nemen stappen in het ruimtelijk planvormingsproces (inclusief inzicht in de planproducten), de relatie tussen planvorming en (ver)bouwactiviteiten en welke invloed participanten hebben. Dit procesprotocol is een korte samenvatting van onderhavig plan en bedoeld om de samenspraak voor belanghebbenden en belangstellenden te verduidelijken.
- Kernwaarden: in een gebied waar verschillende belangen aanwezig zijn, zullen ook deels verschillende ideeën bestaan over de huidige en toekomstige situatie. Dat is bijna een gegeven. Wat dan helpt is om een aantal kernwaarden vast te stellen, dat wil zeggen: uitspraken over de

toekomstige bestemming en kwaliteiten van het Universiteitskwartier. De ervaringen in andere participatieprocessen leert dat dit weliswaar vaak redelijk abstracte uitspraken zijn, maar wel degelijk helpen bij het duiden van overeenkomsten en het beargumenteren van verschillen. Kernwaarden bieden een kompas in het gesprek. De door de gemeente Amsterdam gehanteerde 'Factor-C-methodiek' zal hiertoe worden uitgevoerd.

5 Plan van aanpak

In dit Participatieplan staan de planproducten centraal die in 2019 ontwikkeld worden: de Analyse & Uitgangspunten en het Strategisch Masterplan. In het eerste planproduct, Analyse & Uitgangspunten, wordt de start van de integrale herontwikkeling gemarkeerd. Het vormt, voor de plannenmakers (stadsdeel Centrum in afstemming met Universiteit van Amsterdam), de belanghebbenden en andere belangstellenden de grondslag voor herontwikkeling.

Het tweede planproduct, Strategisch Masterplan, bevat de integrale visie op wat voor kwaliteit en functies het Universiteitskwartier heeft en zal krijgen. Dit planproduct vormt in het bijzonder het toetskader voor herontwikkeling en verduurzaming van gebouwen, het bepalen van de functies in deze gebouwen, de herinrichting en het beheer van de openbare ruimte en de logistiek.

Rondom het eerste planproduct, Analyse & Uitgangspunten, wordt als eerste een consultatieronde voorgesteld. Belanghebbenden en andere belangstellenden worden uitgenodigd mee te denken over de analyse van het gebied en de uitgangspunten voor herontwikkeling en beheer. Om de informatie en inzichten uit de afgelopen jaren actief te benutten – en zo ook recht te doen aan de discussies en bijvoorbeeld de vier bijeenkomsten met de buurt in 2018 – heeft stadsdeel Centrum een kort inhoudelijke raamwerk opgesteld van uitgangspunten, met hieraan gekoppeld een SWOT-analyse (krachten, zwakten, kansen en bedreigingen). Dit 'voorwerk' is bedoeld als aanzet voor de consultaties. De ervaring met soortgelijke processen leert dat dit 'voorwerk' de discussies structureert en het beeld voorkomt dat alles weer overgedaan wordt. Voor de goede orde: het inhoudelijke raamwerk is juist voor discussie vatbaar.

Rondom het tweede planproduct, Strategisch Masterplan, wordt een (AWB) inspraakproces doorlopen dat wettelijk is voorgeschreven bij dergelijke publiek-ruimtelijke plannen. In het zogenoemde Ruimtelijke plan- en besluitvormingsproces (Plaberum) is beschreven waar zo'n plan uit moet bestaan en hoe het participatieproces verloopt.

Omdat de ervaring leert dat tussen het opleveren van het eerste planproduct – i.c. Analyse en Uitgangspunten op basis van de consultatieronde – en het concept-Strategisch Masterplan vaak een periode schuilt waarin de plannenmaker intern bezig is en zo een radiostilte met de samenleving ontstaat, is in onderhavig Participatieplan het voorstel om tijdens de uitwerking van het Masterplan eveneens consultatiemomenten in te bouwen ('de making of Masterplan'). Deze tussenfase is meer dan 'relatieonderhoud' en het overbruggen van twee planproducten. Het biedt de plannenmaker de mogelijkheid om opties en/of dilemma's onderwerp van publiek debat te maken. Voor zowel de plannenmaker als de participant is dit een redelijk nieuw fenomeen en in zekere zin ook een experiment.

Hieronder worden de drie door gemeente onderscheiden participatiefasen – rondom Analyse & Uitgangspunten (juni-juli), de 'making of Masterplan'(augustus-oktober) en het Masterplan (vanaf

oktober/november) – nader toegelicht. Deze fases sluiten aan bij de bestuurlijke overleggen die gepland zijn op:

- 12 augustus, om te bepalen hoe de uitkomsten van het participatieproces tot dan toe betrokken worden bij de uitwerking van het Strategisch Masterplan
- 26 september, om het Strategisch Masterplan gezamenlijk vrij te geven voor inspraak.

5.1 In gesprek over Analyse & Uitgangspunten (juni – juli 2019)

Mijlpalen

- Voorbereiding van Participatieplan, Analyse & Uitgangspunten (tot 22 mei 2019)
- Start van opstellen Communicatieplannen UvA en Gemeente (vanaf medio mei 2019)
- Vaststellen van Participatieplan, Analyse & Uitgangspunten (besluit Bestuurlijk Overleg 22 mei)
- Al dan niet nadere besluitvorming door DB stadsdeel Centrum en/of Stadsdeelcommissie (in nader overleg met DB)
- Participatieproces 1e fase over Analyse & Uitgangspunten (juni – juli 2019)
- Verslag van participatieproces 1e fase (augustus 2019)

Acties

1. Opstellen van SWOT-analyse (mei)
   Toelichting: in de 1e fase van het participatieproces staan de uitgangspunten centraal. Om een goed gesprek te kunnen voeren over deze uitgangspunten (die richtinggevend zullen zijn voor de herontwikkeling), is het goed om te begrijpen op basis waarvan deze zijn geformuleerd. De basis wordt gevormd door een analyse van het gebied. Wat is de kracht van het gebied? Wat zijn de zwakten, kansen en bedreigingen?
   Door te starten met het delen van diverse analyses die in de afgelopen tijd gemaakt zijn – en grotendeels niet of weinig gedeeld zijn met de samenleving – ontstaat een gemeenschappelijk startpunt voor verder gesprek.
2. Opstellen van uitgangspunten, inclusief de 'status' hiervan (mei)
   Toelichting: zoals gesteld staan in de 1e fase de uitgangspunten centraal. Dat wil zeggen: de richtinggevende uitspraken over de kwaliteit, situatie en opgaven van het gebied. Deze worden voorbereid en voor consultatie vrijgegeven door stadsdeel Centrum, in afstemming met Universiteit van Amsterdam.
   Tezamen met de analyse vormen deze uitgangspunten het 'tweeluik' voor gesprek in de 1e fase van het participatieproces. Om het gesprek goed te kunnen voeren, wordt voorgesteld om een bepaalde status aan de uitgangspunten te geven. Hiermee geeft stadsdeel Centrum (in afstemming met Universiteit van Amsterdam) aan wat de 'hardheid' van het uitgangspunt is. Te denken valt aan een driedeling:
   - Uitgangspunten die, als het aan stadsdeel Centrum ligt, niet ter discussie staan. Bijvoorbeeld omdat dit zo de kern van het gemeentebeleid raakt of vastgelegd is in de samenwerking met de Universiteit van Amsterdam.
   - Uitgangspunten die, als het aan stadsdeel Centrum ligt, nog uit meer opties bestaan.
   - Uitgangspunten die, als het aan stadsdeel Centrum ligt, nog geheel open liggen, bijvoorbeeld omdat het onderzoek nog loopt of juist kennis vanuit de samenleving nodig is.
3. Opstellen van procesprotocol (mei)
   Toelichting: om voor participanten duidelijkheid te geven over de planning, de producten, de invloed die zij kunnen uitoefenen, de rollen van de plannenmakers (Gemeente en UvA) en de wijze waarop omgegaan wordt met onvoorziene en/of voortschrijdende inzichten, wordt een

procesprotocol voorgelegd. Dit is een toelichting op het participatieproces. Overwogen kan worden om dit procesprotocol onderdeel te maken van de gesprekken met participanten, ofwel om te toetsen of het inderdaad de duidelijkheid geeft die beoogd wordt, ofwel om het een tweezijdige afspraak te laten worden (bijvoorbeeld met een afvaardiging van participanten).

4. Locatie inrichten voor tentoonstelling en gesprekken (mei)
   Toelichting: voorstel is om een centrale locatie te hebben die voor verschillende bijeenkomsten gebruikt kan worden en ook tijdelijk ingericht kan worden met informatieborden en een maquette/luchtfoto. De ervaring leert dat het gesprek aangaan rondom informatiepanelen en een maquette/luchtfoto bevorderlijk is voor de gesprekken. Het biedt ook een goede generieke uitgangsbasis: iedereen krijgt dezelfde startinformatie.
   Zo'n locatie kan mogelijk ook opengesteld worden op momenten dat er geen bijeenkomsten plaats vinden.
5. Informatieborden maken voor locatie, die ook digitaal te gebruiken zijn (mei)
   Toelichting: voorstel is om enkele informatieborden te maken die ingaan op:
   - De aanleiding/opgave: waarom herontwikkeling?
   - De ambitie: wat wordt met het Universiteitskwartier beoogd?
   - De spelregels, het proces en de planning: welke stappen zijn voorzien, wat wordt verwacht van participanten en wat gebeurt – naast de planvorming en participatie – nog meer (i.c. communitybuilding en (ver)bouw/BLVC)?
   - De analyse: wat zijn de sterkten, zwakten, kansen en bedreigingen?
   - De uitgangspunten (inclusief status): wat zijn de richtinggevende uitspraken voor de herontwikkeling?
6. Webpagina opstellen met digitale peiling Analyse & Uitgangspunten (mei)
   Toelichting: om de informatie zo breed en toegankelijk mogelijk te maken, wordt een webpagina geopend die actuele informatie biedt over de planvorming, het participatieproces en de overige activiteiten. Voorstel is om via deze webpagina niet alleen 'informatie te zenden', maar ook een peiling met vragen over de analyse en uitgangspunten op te nemen. Mogelijk ook nog aangevuld met de vraag of en hoe men, anders dan voorgesteld, betrokken wil worden. Met de digitale peiling over analyse en uitgangspunten wordt een breder bereik georganiseerd. Tevens bieden de uitkomsten ook, tussentijds, aanleiding om de sociale mediacampagne te voorzien van actuele nieuwsfeiten.
7. Uitnodigingen sturen naar contactpersonen voor Meet Ups (eind mei)
   Toelichting: naast een digitale consultatie (zie actie 6 hierboven) zullen er face-to-face-bijeenkomsten worden georganiseerd over de analyse en uitgangspunten. Voorstel is om de data van deze bijeenkomsten al vooraf vast te leggen, zodat zo concreet mogelijk gecommuniceerd kan worden over de bijeenkomsten. Voorstel is om deze vooraankondiging/uitnodiging te sturen naar de netwerken die bekend zijn.
8. Sociale mediacampagne starten om traffic naar webpagina, digitale peiling en Meet Ups te krijgen (mei/juni)
   Toelichting: voorstel is om met Social Media Men – een bureau op het gebied van sociale mediacampagnes waarmee stadsdeel Centrum/gemeente Amsterdam vaker samen werkt – een Facebook- en Instagramcampagne te starten binnen een nader te bepalen geografisch bereik. Dit nadrukkelijk in afstemming met de reguliere campagnes die gevoerd worden door stadsdeel en/of gemeente en de media-uitingen van de UvA voor het Universiteitskwartier. Voor deze campagnes is het nodig om:
   - Een beperkt aantal boodschappen uit te dragen
   - Een beperkt aantal foto's te selecteren
   - Te bepalen hoe groot het geografisch bereik moet zijn

- Lopende de campagne te monitoren hoe het bereik is en of dit aanleiding geeft voor aanpassing boodschappen, foto's en/of bereik/doelgroepen
- Een landingspagina te hebben voor extra informatie en, bij voorkeur, de peiling
- Overwogen kan worden om naast foto's een of meer korte video's op te nemen met bijvoorbeeld interviews. De ervaring wijst uit dat video's veel meer bereik hebben dan foto's. Ook voor het maken van video's, in combinatie met de sociale mediacampagne, zijn goede relaties.

9. Klankbordgroep formeren (juni)
   Toelichting: voorstel is om naast een begeleidingsteam vanuit stadsdeel Centrum en Universiteit van Amsterdam (zie paragraaf 6, Organisatie) een tijdelijke klankbordgroep samen te stellen. Deze klankbordgroep wordt samengesteld uit zo'n 6 belanghebbenden en andere belangstellenden, met als opdracht de procesgang kritisch te volgen (op voorwaarden zoals gesteld in het procesprotocol: duidelijkheid, navolgbaarheid, voldoende inbreng en voldoende bereik). Tevens wordt de klankbordgroep gevraagd actief mee te denken met de voorbereiding van activiteiten en de verwerking van resultaten. De klankbordgroep vormt zo de 'ogen en oren' van het gebied en de stad en volgt bovenal de transparantie van het proces. Voorstel is om met een open oproep – met een duidelijke rolbeschrijving – belangstellenden voor deze klankbordgroep uit te nodigen.
10. Afsluitende bijeenkomst met buurt (juni)
    Toelichting: afgelopen jaar zijn vier bijeenkomsten georganiseerd voor belanghebbenden. Voorstel is om, voordat gestart wordt met de meet ups (zie actie 11), met degenen die bij eerdere bijeenkomsten betrokken waren nog een afsluitende bijeenkomst te organiseren. Hiermee wordt enerzijds een proces van overleg en informatie afgerond en aangegeven wat er met de inbreng is gebeurd, anderzijds gemarkeerd dat nu ook nieuwe bijeenkomsten starten.
11. Kick off bijeenkomst (juni)
    Toelichting: om de start aan te kondigen van deze fase wordt een brede Kick off-bijeenkomst georganiseerd. Hiervoor worden belanghebbende en partijen in de breedste zin uitgenodigd en wordt het Universiteitskwartier en de activiteiten in de komende maanden toegelicht.
12. Meet ups (juni/juli)
    Toelichting: voorstel is om enkele bijeenkomsten – bij voorkeur op een en dezelfde locatie – te organiseren. Daar zullen gesprekken over analyse en uitgangspunten gevoerd worden. Tevens kunnen deze bijeenkomsten benut worden om stil te staan bij de aanpalende trajecten (BLVC en communitybuilding). Deze meet ups zullen goed verslagen moeten worden en, bij tussentijdse uitkomsten, al op de website gemeld moeten worden. Zo kan men de voortgang van de 1e fase goed volgen.
    Deze meet ups zullen in het teken staan van een open gesprek. Dat wil zeggen dat belanghebbenden en andere belanghebbenden de gelegenheid moeten krijgen om hun visie op wat hun toekomstbeeld van het Universiteitskwartier is. Als aanzet voor deze gesprekken, wordt het voorwerk van punt 1 en 2 gepresenteerd. Dit voorwerk is niet in beton gegoten, maar de ervaring leert dat juist met een eerste voorstel het gesprek geholpen wordt. Inzet is om tijdens de meet ups ook de informatie die uit eerdere bijeenkomsten komt – en via de digitale peiling – onderwerp van gesprek te maken.
    De meest eenvoudige manier om deze gesprekken te voeren is om aan de hand van informatiepanelen de informatie te delen over de analyse, de (beleids)context en de uitgangspunten. Verkend wordt of er misschien ook andere werkvormen overwogen moeten worden, bijvoorbeeld in de vorm van een 'serious game' : een werkmethodiek waarin een complexe opgave terug gebracht wordt tot de meest fundamentele onderwerpen en rondom deze onderwerpen de belangrijkste dilemma's en keuzes worden besproken. Voorstel is om

samen met de klankbordgroep tot de meest toepassende werkvorm voor deze open gesprekken te komen.

13. Een of meer momenten om buurt in te gaan (mei/juni/juli)
    Toelichting: vraag is of het organiseren van bijeenkomsten op een vaste locatie en de sociale mediacampagne voldoende is om een zo groot mogelijke betrokkenheid te organiseren. Het voorstel is om, aanvullend hierop, toch ook de buurt in te trekken. Dat wil zeggen: bijvoorbeeld op momenten dat de markt op de Nieuwmarkt er is met een aantal informatieborden er te gaan staan en zo ook in gesprek te komen. Wellicht ook de optie aanbieden voor huiskamergesprekken als bewoners en/of ondernemers zelf voor hun gasten zorgen (de 'tupperware-parties' van het Universiteitskwartier).
14. Verslag van 1e fase participatie (augustus)
    Toelichting: van het totale participatieproces wordt, in woord en beeld, een verslag gemaakt. Zo is voor iedereen het gehele proces te volgen.

Rol UvA in deze fase

Het voorwerk over de uitgangspunten en analyse van het gebied wordt voor consultatie vrijgegeven door stadsdeel Centrum in afstemming met Universiteit van Amsterdam.
De UvA zal als mede-opsteller van het Strategisch Masterplan voor het Universiteitskwartier bij een groot aantal van de activiteiten aanwezig zijn. Bij de bespreking in deze fase van de voorgenomen aanpassingen aan de UvA-gebouwen met de belanghebbenden ligt een actieve rol voor de UvA voor de hand. In gebouwpaspoorten staan de uitgangspunten voor het veranderen of slopen van de gebouwen omschreven.

5.2 In gesprek tijdens 'de making of Masterplan' (augustus – oktober 2019)

Tussen de consultatieronde rondom de analyse en uitgangspunten (juni/juli) en de inspraak rondom het Masterplan (vanaf oktober) is een periode waarin de plannenmakers aan het Masterplan werken. Om tijdens deze periode in contact te blijven met belanghebbenden en andere belangstellenden is het voorstel om tijdens deze periode ook enkele participatiemomenten in te bouwen. Zoals eerder toegelicht, kan dit gaan over opties en/of dilemma's. Het voorstel om tussen analyse/uitgangspunten en Masterplan enkele participatiemomenten in te bouwen, kan ook iets anders ingevuld gaan worden. Mocht namelijk blijken dat uit de eerste consultatieronde rondom analyse en uitgangspunten, onderwerpen over blijven die om meer samenspraak vragen, dan ook dit ook prima opgepakt worden in de periode augustus – oktober. Zie dit dan als 'overloopperiode'.

Mijlpalen

- Naar aanleiding van verslag 1e fase participatie bepalen wat wel/niet meegenomen wordt in Strategisch Masterplan (besluit Bestuurlijk Overleg 12 augustus 2019)
- Bepalen wat belangrijke onderwerpen en/of dilemma's zijn die in gesprek gebracht kunnen worden tijdens het planvormingsproces van het Masterplan (augustus/september)
- Workshops, ateliers en/of andere werkvormen waar plannenmakers samen met belanghebbenden en andere belangstellenden zich buigen over specifieke onderwerpen en/of dilemma's. Afhankelijk van het onderwerp hiervoor de passende werkvorm zoeken (augustus – oktober)
- Verslag van deze bijeenkomsten.

Acties

1. Aan de hand van verslag 1e fase participatieproces bepalen wat wel en wat niet meegenomen wordt voor opstellen Strategisch Masterplan.

Toelichting: in het Bestuurlijk Overleg van 12 augustus bepalen stadsdeel Centrum en Universiteit van Amsterdam, aan de hand van het procesverslag van de consultatieronde van juni en juli of de uitgangspunten aangepast moeten worden. Deze uitspraken geven richting aan het opstellen van het Masterplan en mogelijk ook aan extra participatiemomenten in de periode augustus – oktober.

2. Aan de hand van beredeneerde inhoudsopgave voor Strategisch Masterplan bepalen welke onderwerpen en/of dilemma's aanleiding geven voor een nadere consultatie met de samenleving. Hiervan een 'gespreksagenda' maken die tijdig gedeeld wordt met belanghebbenden en andere belangstellenden, zodat men voorbereid is op momenten en thema's.
   Toelichting: zowel uit het Bestuurlijk Overleg als uit het werken aan het Masterplan kunnen onderwerpen komen die aanleiding geven voor nadere verkenning met belanghebbenden en belangstellenden. Denk bijvoorbeeld aan specifieke binnengebieden/hoven en/of het autoluw maken van de grachten. Hiervoor gelden de algemene uitgangspunten, zoals het openbaar houden en doorwaadbaar houden van het openbaar gebied. Maar wat betekent dit nu concreet voor specifieke plekken in het gebied?
3. Organiseren van workshops, ateliers, werkbezoeken en/of andere werkvormen. Mogelijk ook wederom een digitale peiling, om ook zo het contact te blijven onderhouden. Verslaglegging van deze bijeenkomsten in tekst en beeld.

5.3 Inspraak over Strategisch Masterplan (vanaf oktober 2019)

Het streven is om het Strategisch Masterplan Universiteitskwartier, mede op basis van uitkomsten uit het participatieproces, op te leveren rond oktober 2019.

Mijlpalen

- Akkoord op van Strategisch Masterplan (besluit Bestuurlijk Overleg)
- Vrijgeven van concept- Strategisch Masterplan voor inspraak (DB stadsdeel Centrum, mogelijk met advies van Stadsdeelcommissie Centrum en/of centraal)
- Formeel inspraakproces (conform Plaberum)
- Opstellen Nota van Beantwoording bij Strategisch Masterplan
- Vaststelling Nota van Beantwoording en Strategisch Masterplan.

Actie

- Tijdens de inspraakperiode dient er door de gemeente een informatiebijeenkomst te worden georganiseerd. Advies is om hierbij een koppeling te maken met de opbrengsten en vorm van het voorgaande traject in fase 1 en 2, omwille van continuïteit en duidelijkheid.

6 Organisatie

Stadsdeel Centrum is eindverantwoordelijk voor de ruimtelijke planvorming en het hierbij behorende participatieproces. De uitvoering van dit participatieplan vindt dan ook plaats onder verantwoordelijkheid van stadsdeel Centrum.

Afstemming over de planvorming en het participatieproces tussen stadsdeel Centrum en Universiteit van Amsterdam vindt plaats in het Bestuurlijk Overleg Universiteitskwartier.

Voor het voorbereiden en begeleiden van het participatieproces heeft stadsdeel Centrum en een externe procesbegeleider gevraagd en vindt afstemming plaats met de Universiteit van Amsterdam. Deze externe procesbegeleider bereidt onderhavig participatieplan, de voorgestelde

participatiestappen en de verslaglegging voor met de gemeentelijke projectmanager, de omgevingsmanagers van gemeente en Universiteit, de communicatieadviseurs van gemeente en universiteit.

Voorstel om een klankbordgroep samen te stellen. Deze klankbordgroep wordt samengesteld uit belanghebbenden en andere belangstellenden, met als opdracht de procesgang kritisch te volgen (wordt voldaan aan het procesprotocol en aspecten als duidelijkheid, navolgbaarheid, voldoende inbreng en bereik) en actief mee te denken met de voorbereiding van activiteiten en de verwerking van resultaten. De klankbordgroep vormt zo de 'ogen en oren' van het gebied en de stad en volgt vooral de transparantie van het proces.